

Avoim edelläkävijä luo tuloksellista liiketoimintaa – työkalunaan Whistleblowing.

Yritysten ja julkisen sektorin toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus ovat monelle sidosryhmälle yhä tärkeämpi asia.

Avoimuuden hyödyt

Avoimuus on tunnetusti tekijä, jolla aikaansaadaan luottamusta. Luottamuksella rakennetaan sitoutumista. Ilman luottamusta ei synny liiketoimintaa ja ilman sitoutuneita tekijöitä tai sijoittajia siitä ei myöskään tule kannattavaa.

Avoimuus luo puitteet parhaiden ratkaisujen ja palveluiden kehittämiseen. Tiedon jakaminen synnyttää uusia ideoita, haastaa vanhoja sekä ylläpitää luovuutta ja innovaatiota. Avoimessa organisaatiossa opitaan enemmän, paremmin ja nopeammin. Ripeästi muuttuvassa toimintaympäristössä kokeilukulttuuri on valttia. Tällöin hyödynnetään uusia asioita ja luovutaan vanhoista.

Läpinäkyvydellä vähennetään yritystoimintaan liittyviä riskejä. Kun jokainen toimija tietää, että hänen suorittamiaan töitä voidaan tarvittaessa auditoida tai että tieto tekemisestä on julkisesti saatavilla, niin houkutus väärinkäytöksiin vähenee. Tällä kitketään tehokkaasti korruptiota tai muita eettisiä rikkeitä. Kaikki hyötyvät, ja brändi säilyy kestäväällä pohjalla.

Sulkeutunut toimintakulttuuri tuottaa kaikkien yllä kuvattujen myönteisten asioiden kääntöpuolen. Vaikutus liiketoimintaan on monella saralla kielteinen. Sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien piirissä syntyy epäluulo. Löytyykö kaapista luurankoja? Onko liiketoiminta kestäväällä pohjalla? Miksi asioista ei kerrota? Voiko heihin luottaa? Kun vaihtoehtona on yhteistyö toisen organisaation kanssa, voi hyvinkin olla että sulkeutunut yritys ei pysty luomaan lisäarvoa tuottavia verkostoja.

Avoimuuden ja läpinäkyvyyden kulttuuria aikaansaadaan tehokkaasti vain toimimalla edelläkävijänä. Toinen, mutta tehoton vaihtoehto on joutua seuraajan rooliin.

Edelläkävijän rooli

Edelläkävijä on proaktiivinen. Hakemalla ja itse luomalla tietoisesti omien (ja muiden) toimialojen verkostoja löydetään markkinarakoja ennen muita. Yhteinen ja jaettu tieto luo synergioita. Positiivinen avoimuus synnyttää vastavuoroisuutta. Asioistaan kertova taho on sellainen, jolle myös mielellään itse kertoo tärkeitä asioita. Edelläkävijyys tarkoittaa osallistavaa toimintatapaa, jossa hyviä käytäntöjä jaetaan ja kehitetään osallistavalla otteella.

Seuraajan rooliksi koituu eittämättä reaktiivisuus. Jälkijunassa liikkuva joutuu korjaamaan virheitään takautuvasti. Epäonnistumisista maksetaan. Hitaasti oppiva pääsee hyödyntämään innovaatioita vasta kun niistä muodostuu valtavirtaa. Silloin kate on tunnetusti pienempi.

Avoimuus on siis valttia kaikessa liiketoiminnassa! Tästä saadut hyödyt puhuvat selkeää kieltään. Markkinoille on tulossa kohta valtavirtaan kuuluva toimintatapa. Mutta edelläkävijöillä on vielä mahdollisuus ottaa uudesta hyvästä käytännöstä kaikki hyöty irti. Kyseessä on ns. Whistleblowing.

Whistleblowing-kanava

Whistleblowing-kanava, nimetön ja turvallinen eettisten rikkeiden ennaltaehkäisevä sähköinen ilmoituskanava, on osoittautunut tärkeäksi kestäväen liiketoiminnan rakentamisen työkaluksi. Korruptiota tulee kitkeä, ennen kuin siitä muodostuu toimintakulttuuri tai ennen kuin se tuhoaa muutoin arvokkaaksi osoittautunutta brändiä. Jokin aika sitten #Metoo-kampanja paljasti järjestyttävällä tavalla seksuaalista häirintää.

Olisiko nimetön ilmoituskanava voinut paljastaa väärinkäytöksiä aikaisemmin? Suomessa kartellit, vaalirahoitus ja hyvä veli -verkostoissa tapahtuvat hämäräkaupat olisi ehkä löydetty ennen kuin ne muodostivat riesan toimialoille ja siellä toimiville yrityksille.

Monella yrityksellä on todennäköisesti vielä aika paljon tekemistä, ennen kun uuden Whistleblowing lain määritellyt vaatimukset on täytetty. Lakihan astuu voimaan jo 17 joulukuuta 2021 ja velvoittaa jokaisen suomalaisen organisaation, jonka henkilöstössä on vähintään 50 henkilöä, ottamaan kanava käyttöön.

Arvostatko sinä avoimuutta? Uskotko edelläkävijyyden hyötyihin?

Niklas Reuter

Konsultti

Oy Projnik Ab